

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

**ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ
ОСВІТИ**

Колективна монографія

Умань
ВПЦ «Візаві»
2019

Рецензенти:

Андрющенко Тетяна Костянтинівна – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри освітнього менеджменту і педагогічних інновацій, Комунальний навчальний заклад «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради»

Мачинська Наталія Ігорівна – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри початкової та дошкільної освіти, Львівський національний університету імені Івана Франка.

Рекомендовано до друку

вченою радою Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол № 7 від 17 грудня 2019 року)

УЗ1 Професійна підготовка майбутніх фахівців дошкільної освіти : колективна монографія / С. М. Гаврилюк, І. І. Демченко, С. С. Попиченко [та інші]; за заг. ред. В. М. Кушнір. – Умань : Візаві, 2019. – 247 с.

Колективна монографія є спробою узагальнити наукові дослідження професорсько-викладацького колективу кафедри дошкільної освіти з проблеми удосконалення змісту, форм та методів професійної підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти. Головною метою цих досліджень стало підготовка конкурентноздатного, висококваліфікованого, професійно компетентного, креативного спеціаліста, який вільно володіє набутими вміннями і навичками, готового до професійної мобільності.

Адресується монографія викладачам, науковцям, студентам педагогічних закладів вищої освіти, спеціалістам закладів дошкільної освіти та інших освітніх закладів.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
Розділ І.	
Підготовка майбутніх фахівців дошкільної освіти на засадах компетентнісного підходу	6
1.1 ГАВРИЛЮК СВІТЛАНА МИКОЛАЇВНА	
Компетентнісний підхід у підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до педагогічної творчості.....	6
1.2 ЗАЛІЗНЯК АЛЛА МИКОЛАЇВНА	
Формування мовленнєвої компетентності у майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти.....	30
Розділ ІІ.	
Зміст і технології формування особистості педагога в умовах інтеграції України в європейський освітній простір	54
2.1 ДЕМЧЕНКО ІРИНА ІВАНІВНА	
Стан наукового та навчально-методичного забезпечення процесу підготовки майбутніх педагогів до професійної діяльності в умовах інклюзивної освіти.....	54
2.2 КУШНІР ВАЛЕНТИНА МИКОЛАЇВНА	
Формування умінь педагогічного спілкування з батьками у майбутніх вихователів ЗДО	84
2.3 КРИВДА ВАЛЕНТИНА САВІВНА, ПОЛІЩУК ОЛЕНА ВАСИЛІВНА	
Формування професійної компетентності студентів до естетичного виховання дошкільників: теорія і практика.....	123
Розділ ІІІ.	
Психолого-педагогічний супровід фахівців дошкільної освіти	176
3.1 ПОПИЧЕНКО СВІТЛАНА СЕРГІЇВНА	
Психологічні засади підготовки керівників-організаторів дошкільної освіти	176
3.2 СКРИПНИК НЕЛЯ ІВАНІВНА	
Створення гуманного середовища в закладах дошкільної освіти	207
Відомості про авторів	245

ПЕРЕДМОВА

Євроінтеграційні процеси в суспільстві зумовили потребу в реформуванні всіх ланок системи освіти. Дошкільна освіта теж зазнає значних змін, які направлені на якісне оновлення змісту та освітніх технологій. У контексті окреслених тенденцій особливої актуальності набувають проблеми нового сучасного змісту професійної підготовки фахівців дошкільної освіти. Головною метою таких освітніх новацій має стати підготовка конкурентоздатного на ринку праці, висококваліфікованого, професійно компетентного, креативного спеціаліста, який вільно володіє набутими вміннями і навичками, готового до професійної мобільності.

Професійна підготовка фахівців дошкільної освіти у закладах вищої освіти зумовлюється спеціальною організацією освітнього процесу, що включає всі сторони педагогічної діяльності (знаннєву, операційно-технологічну, ціннісно-мотиваційну та ін.), що сприяє розвитку здатності педагога до ефективного здійснення своєї професійної діяльності. Професорсько-викладацький склад кафедри дошкільної освіти Уманського державного педагогічного університету системно досліджують шляхи удосконалення фахової підготовки майбутніх педагогів дошкільної освіти. У межах кафедрального наукового проекту, члени кафедри розробляють нові підходи до освітнього процесу в ЗВО, доповнюють інноваційними технологіями зміст навчальних фахових дисциплін, укладених на основі Галузевих стандартів освіти за модульною структурою, розробляють авторські програми, лекції і методичне забезпечення навчальних дисциплін, групові та індивідуальні творчі завдання, навчальні тренінги, педагогічні ситуації, розвивальні ігри професійного спрямування.

З огляду на вищезазначене, удосконалення змісту, форм та методів професійної підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти на основі компетентнісного підходу в умовах реформування освіти в Україні дозволить вирішити низку суперечностей між: сучасними

вимогами суспільства до ефективно діючої системи освіти та недостатньою розробленістю її теоретико-методологічного обґрунтування й науково-методичного забезпечення; значущістю наступності у становленні особистості дошкільника та молодшого школяра у системі освіти й недостатній розробленості відповідних методик організації означеного процесу за межами дошкільних навчальних закладів; важливістю підготовки фахівців, здатних працювати в нових умовах та невідповідністю цьому стану психолого-педагогічної й соціальної готовності педагогів до ефективної практичної реалізації означеного процесу.

*Кушнір Валентина Миколаївна,
доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри дошкільної освіти,
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини*